

# INGEZONDEN.

## ZIEKTE VAN WEIL BIJ DEN HOND.

Het stukje van VAN DER BERG in no. 19 van dit blad, geschreven naar aanleiding van een vermeende besmetting met den spirochaet van WEIL in Elinckwijk te Utrecht vereischt eenige toelichting.

Voor zoover ik weet, is in de tropen nog nooit een geval van ziekte van WEIL bij een hond vastgesteld, althans nooit beschreven. De twee mededeelingen van VAN LIER zijn niet bewijzend; het klinische beeld klopt, maar de spirochaeta icterogenes bleek onvindbaar, terwijl eveneens de cavia, een voor de mensopathogene stammen van deze spirochaet zeer vatbaar proefdier, niet reageerde. Dit is op zich zelf niet een bewijs, dat de honden *geen* ziekte van WEIL hadden. Het is zeer wel mogelijk en zelfs waarschijnlijk, dat het tijdstip, waarop naar de spirochaet wordt gezocht en waarop de enting geschiedt, van groote beteekenis is voor het al of niet slagen van het onderzoek. Waarschijnlijk is dit onderzoek al nutteloos, wanneer er duidelijke icterus is, dus op het oogenblik dat men gewoonlijk den patiënt aanbiedt.

Men dient echter zelfs met zijn waarschijnlijkheidsdiagnose wat voorzichtig te zijn, omdat het klinische beeld zeer veel overeenkomt met dat van piroplasmose en van sommige septicaemieën. Voor ons land, waar piroplasma canis niet wordt aangetroffen (althans nog niet vastgesteld), dient men in de eerste plaats aan de septicaemieën te denken. Het feit echter, dat de vatbaarheid van honden voor de spirochaet van WEIL van verschillende zijden werd vastgesteld, maakt dat opletten noodzakelijk is. De noodzakelijkheid daarvan treedt nog meer naar voren door de vondst van op spirochaeta icterogenes gelijkende microorganismen bij honden, lijdende aan de in sommige Europeesche landen veel voorkomende Stuttgarter Hundeseuche, die in oorzakelijk verband met die ziekte schijnen te staan.

Bij alle honden met min of meer duidelijken icterus, waar geen orgaanlijden klinisch kon worden aangetoond, werd de laatste 3 jaren aan de Veeartsenijkundige Hoogeschool stelselmatig ook naar de ziekte van WEIL onderzocht (bloed en urine, eventueel nieronderzoek; enting cavia met bloed; zoo mogelijk met milt-leverbrij). Gedurende de kleine icterusepidemie in Utrecht werd juist een hond, wonende in die buurt, met een typisch klinisch beeld van ziekte van WEIL aangeboden en klinisch en bij de lijkopening geheel verwerkt; evenwel zonder dat de spirochaet werd gevonden. Ik herhaal, dat zelfs al deze negatieve bevindingen nog niets zeggen en wij daarom de ziekte bij den patiënt in kwestie niet mogen uitschakelen.

Bij de icterusgevallen te Utrecht *behoeft* men, denkende aan ziekte van WEIL, niet de oorzaak te zoeken in de uit Indië aangevoerde honden, die dus smetstofdragers zouden dienen te zijn, noch in de wagons met Poolsch materiaal, die reeds geruimen tijd in de nabijheid stonden. Men denke slechts aan de belangwekkende onderzoekingen van ZUELZER, die in water van vijvers en slooten allerlei overgangen van de spirochaet kon aantoonen, waarvan sommige stammen dezer spirochaetae pseudo-icterogenes voor de cavia virulent waren; die verder de in de waterleidingkraan levende spirochaeta pseudo-icterogenes door eenvoudige cultuur kon veranderen in een spirochaet, voor cavia's even virulent als de spirochaet van WEIL. De mogelijkheid, dat de besmetting te Utrecht eventueel veroorzaakt zou zijn door een van de vele stammen waterspirochaeten, die voor den mensch pathogene eigenschappen heeft aangenomen, is niet te verwerpen. Vooral omdat de kinderen van het perifeer gelegen Elinckwijk te Utrecht natuurlijk een dorado vinden in de plas sen en poelen op de weiden dicht bij de in aanbouw zijnde huizen.

Utrecht,

A. KLARENBEEK,

Juni 1923.

*Privaat-docent aan de Veeartsenijkundige Hoogeschool.*